

Kolosai

Pauloŋe Kolosai yengât akmâ Anutu ulilaŋep.

¹ Nâmâ Paulo Anutuŋe ikinŋaet hanŋaet akmâ meme akniŋdo Yesu Kristogât Aposologât âi mem manman. Nâ akto galanenŋe Timoteo yengât kulem ire kulemgoet. ² Netŋe Kolosai kepian gâtŋe han biwiyenande Yesu nânŋanmâ kepilâmai yengât kulem ire katyengiet. Anutu Ewenenŋe yâkŋe han kalem akyengimbo biwiyenŋe sândugeâkgât nânŋân.

³ Net Kembunenŋe Yesu Kristo yâkgât Eweŋe Anutu are yengât akmâ sopŋe ârândânŋ mepai meanmâ ulilaŋmaet. ⁴ Yeŋe Yesu Kristo nânŋanmâ kepilâmai akto yâkgât kâmot kepia bikŋe bikŋe manmai yâk han kalem akyengimai aregât Anutu mepaimŋe memaet. ⁵ Amâ Anutuŋe himbimân wan me wan katyengiep gât egâlianmâ manmai arekŋe tânyengumbo Yesu nânŋanmâ luâk âmbâle okot âlep akyengimai. Aregât keiŋe âmâ den bunŋe nânŋâmbiâ miawakyengiep. ⁶ Akto den pat âlepŋe are yengâlân togombo emelâk nânŋâyi. Nânŋâm biwiyenŋe Yesugât katbiâ kinmap aregât bunŋe are yeŋe bo ewum pâpkomai. Akto Anutuŋe okot âlep akyengim damunyenŋe akberâm akto aregât den yengâlân togombo bunŋânâk nânŋâm agak meme hanâk hanâk hepunbaen dâmbiâ bunŋe yengâlân miawagep hainâk den pat âlepŋe are hânŋe hânŋe arimbo aregât nânŋâmbiâ bunŋe miawakbiâp. ⁷ Akto galanenŋe Epaparane Kristogât den lokomâk manmâ âi ire biwiŋande lokom tân

nengumapne Kristogât keiņe dâm makyenġimbo nânġâyi. ⁸ Hain makyenġimbo nânġâm lokombiâ purik katmâ netġâlân togom hainâk Anutugât Heak âlepņande memene akyenġimbo gala konok aġanġimai areġât den pat dâm maknengiep.

⁹ Yenġât den pat are nânġâm arekņeak netņe keiņe katmâ yenġât nânġâm Anutugât keiņe nânġânġetġât biwiyenân denņe katbiap areġât ulilanġiot. Akto ikeņe Heak âlepņe are huņgun anġo yenġâlân gem biwiyene mem pâronġ pando Anutugât keiņe nânġâmbiâ âmâ nânġâ nânġâyeņe miawakyeņġiwiap. ¹⁰ Kembuņe hain akyenġimbo manmanyenande yâġġât keiņe makmâ miawakto yekto âlepņe akbiâp. Akto areâk bo. Manman âlepņe bunņe are miawakyeņġiâġġât âi membei. Hain akmâ Anutugât keiņe nânġâm heņġemgom manbei. ¹¹ Akto Kembuņe Wâtņe humo pagaleņe olop are akyenġimbo wâtņân kinmâ bâleņe siâ siâ akyenġiwiâin biwi helenġ bo nânġâm kârikņeâk manmâ âġâmbiâ biwiyene bo umalewiâp areġât herone akmâ manbeigât ulilanmaet. ¹² Akmâ Ewenenņe nen egon pagalenân wan me wan katnengiep are yâġġât kâmot olop membaengât ambonân ambonân areġât keiņe aknengiep. Areġât okot owâiâk Ewenenņe mepaimņe memaet.

Yesuņe amâ Humonenņe.

¹³ Akto Anutuņe Hândâk Ambonâet kârikņânba mem kotġâ nenekmâ âmâ nanņe okot humo nânġanġmap yâġġât amukņân katneneġep. ¹⁴ Nanņaet keiņe hin. Yâkņe heņġemgonenekmapġât dosa puli puligât mânġinengimap. ¹⁵ Akto areâk bo.

Nanḡande Anutu bo ekmaen yâkgât tirip towat akmâ manmap. Akto hân bo miawagewân me kalewân ain Nanḡande soḡ gem malep. ¹⁶ Manmâ âmâ himbimân manmai are akto hânân manmai are akto luâk gegene akto âgâ âgâne akto aḡelo, akto luâk niambi akto hat sinduk akto sinduk baniara egekne akto bo egekne akto hutyeḡân luâk keiḡe keiḡe wan me wan egekne akto bo egekne are hârogâk kalep. Hain akto Eweḡande nanḡaet pat dâm hâreaḡep. ¹⁷ Yâk siâ me siâ hârok aregât ulikḡân malep. Akto wan me wan emelâk iḡgon me egon wan me wan keiḡe keiḡe bo kalewân kârikne manmâ gaepgât manmâ gap aregât kautne manmap. Aregât wan me wan keiḡe keiḡe nanḡaet wâtḡân kinmap. ¹⁸ Akto nen yâkgât kâmotlupne manden nengât kautne manmap aregât wâtḡânâk kinmaen. Akto yâk wan me wan keiḡe aregât kautne humo malâk dâm aregât Anutu Eweḡande momoḡânba yâk soḡ mem agalep. Akmâ siâ me siâ hârok aregât lâwinne kalep. ¹⁹ Aregât keiḡe hin. Anutugât wan me wan arekne nanḡaelân talep are Anutuḡe nâḡgâmbo ârândâḡ akmap. ²⁰ Akto wan me wan keiḡe keiḡe himbimân hânân haru kâlegen manmap arekne nen olowâk gala konok akmâ menduguakmâ Anutu ikiḡaelân dewatiwaengât nanḡe huḡḡunaḡdo hânân gembo lâwinân kombiâ gilâmne gembo mondo arekne nen Anutu olop gala konok mannegât dâp miawagep.

Yesugât momoḡande golâ meneneḡep.

²¹ Akto ye emelâk Anutu gasa agaḡmâ hamiaḡmâ hepun nenegâk dâmini agak meme

arekne bâlene keine keine akmâ gam biwiyenân lugum gaep. ²² Hain agep gârâmâ Kristo hâk sunum olop luâk akmâ miawakmâ mando kombiâ mondo Anutugât kuk bo akto Anutu olop gala konok manmâ gayi. Amâ Anutuje sop humoân biwi nângâ nângâyene âlep salek salek dosayene bo katyengiwiapgât magep. Anutuje hain makto Yesuje moepgât Anutuje yekto ârândân akto gala akyengiep. ²³ Aregât akmâ Anutuje Yesugât den pat âlepne are nângâm lokomâk kinmâ âmâ den pat âlepne makmâ yengiyi are gulip akbop dâm biwiyenande hikom manbei. Akto uliknân siâne Yesugât den pat âlepne are dâm makyengiep. Den arekne luâk kepiâne kepiâne hârok arimbo nângânetgât den bunne Paulo nâne hon bawañe agañman.

Paulone Yesugât kâmot yâk yengât akmâ âi humo miep.

²⁴ Akto Kristone, ikinje kâmotlupne yengât keine bânne aregât hâk hilâlâm manmâ gaep. Hâk hilâlâm aregât bikne siâ tatâp aregât âi meman. Hain akmâ yengât dâm hâk hilâlâm nângâm manman aregât nângâre ârândân aktâp. ²⁵ Akto Kristogât kâmotlupne ikinje hâkne hainare yengât hon bawa akmâ Anutugât den keinânbak dâm kepikmâ potatmâ yengire nângânetgât Yesuje âi aregât dâm hârem ninjep. ²⁶ Akto den aregât keine yon yon talep aregât uliknânbak luâk hârokne nângâwerâm manmâ gambiâ gambiâ yâk hârokne aregât ewum pâpkoyi, are âmâ unjak ire gârâmâ Anutuje dâm miawakmâ kâmotlupne maknengiep. ²⁷ Den yon yon talep are unjak Anutuje mem miawakmâ

kâmotlupņe maknengiep. Amâ hin. Kristo biwiyenân manmap aregât herone akmâ Kristo nengâlân miawakbiapgât nângâenne kârikņe akto manden. Akto Anutuņe makto luâk âmbâle hânņe hânņe manmaine agak memeyene bâlene hanâk hepunbiâ Kristo biwiyenân himbingât manman kârikņe are Yuda luâk nengât dâm makmâ hâriep hainâk yengât pat dâm hâre yengiwiapgât dâpņe tatâp. ²⁸ Haingât nenņe âmâ luâkņe luâkņe are yengât nângâ nângâyeņe gulip akto nângâm hilipkowâigât akto Kristogât kâmot akņetgât Yesugât keiņe dâm kepikmâ biwiyenân katmaen. Aregât nângâ nângâyeņe kepik akto konogâk akto nângâ nângâyeņe walakmâ humo akmâ âmâ Anutugât dewunņân salek salek kinņetgât akmaen. ²⁹ Hain aktere Kristone kârikņe mem owâinekto âi aregâlâk mem metewiangât kaut orem meman.

2

Paulone Kolosaigât akmâ hanokoagep.

¹ Galama, nâņe keiņe nângâņetgât hin makyenģiwe. Ye akto Laodikea kepiān manmai arekņe bo nekmāi Yesugât kâmot yengât nângâm kinmâ aregât âi ire biwinande kepeim kinmâ hâk hilâlâm owâiņe bo nângân. ²⁻³ Akto Yesu Kristogât keiņe yonâk yonâk talep aregât keiņe tek tekņân ekmaen are hin. Anutuņe ulikņân nângâ nângâ keiņe heambugep arekņe hinņe nângâ nângâ amboņe Kristo are huņgun aņdo ikinjaet kâmot are miawakyenģimap. Nâ aregât nângâm ye akto Laodikea gâtņe gala konok aganģim Anutugât keiņe Kristone mem miawagep are

nângâm heŋgemgom bundâk dâm herone marone akbiâ biwiyene owai akmâ manjet dâm aregâlâk nângâm nâne ai ire biwinande kepeim ketugum hâk hilâlâm nângâman. ⁴ Akto luâk siâne hiangi den makto aregât ukenne nângâmbiâ biwiyene hâreakto ariwopgât aregât hain kulengoân. ⁵ Haingât ye kâlewân manbiâ biwine yengâlân arimbo yengât nângâyengim manman. Akto biwiyene Yesugât kârikne katmâ kepeim manmâ damungom kindâigât biwine âlepne aktâp.

Luâk biknande hângât nângâ nângâgât den makbiâ bo nângâwaen.

⁶ Akto uliknân ye Yesu himbimânba giep are Kotdânenne dâyi aregât hainâk yâkgât amuknân manbei. ⁷ Akto lâwin bâlensiâ tiŋ tiŋ dâambo kândârâne panmâ kârikne akto miawakmâ âgâm humo akmap dop hainâk biwiyene ari kindo biwiyenande Yesu kepeim kârikne manbei. Akto ye olowâk biwinenne Yesugât katmâ Anutugât den lokom manmaen aregât denne emelâk dâm kepikmâ makyengiyion are watmâ arim kârikne akmâ Anutu âlepne dâm mepaimne humo mem manmâ âgâwai.

⁸ Dâ hinne wan me wan kâmbokne dâmai aregât keine makyengire nângânet. Luâk biknande yene hanyeneâk akmâ hiangi den makyengimbiâ nângâm biwiyene bâliwop dâm aregât biwi golâ manbei. Den are âmâ emelâk humomolupyenjaet biwiyenân miawakto luâk kâmotne kâmotne dâm gambiâ den are âmâ hângât wan me wan kârikne akto lâuwâne makmâ manbai âmâ Yesu Kristo yâkgât den bo. ⁹ Nângâi? Anutugât dâp are Kristo

hâk biwiņân sambelem pikmâ ârândân akmâ yendâp. ¹⁰ Aregât ye yâkgâlân wan me wan siâ bo mesakbai. Yâkņe âmâ dâtņe meme akto luâk koldâ hârok yâk yengât kautņe damunyeņe akmâ manmap. ¹¹ Yâkgâlân ba gai tirip yeņe gai meyi. Bâtņe hâknennân tirip gâi gâigât aregât bo. Kristoņe meyekmâ ikinje tirip hâk biwiyenân kulemgom yengiep. ¹² Akto Kristo hâkgât agak meme mem mondo hangoyi dop hainâk akmâ hâkgât agak meme hepunbiâ tu puli yekbiâ yâkgâlân dewatiyi. Akto Anutuņe wâtņe âlepņe talaņmapgât Yesu mem momoņânba mem agalep dop hainâk biwiyene Yesugât katbiâ tu puliyegigât Anutuņe mem agatyekmâ manman kârikņe aregât pat dâm hâreyengiep are mendâi. ¹³ Akto ye emelâk hâkyenân tirip bâlâk manmâ Anutugât dopņân bo akmâ bâleņe maleņe keiņe keiņe mem maligât hememgât pat akbiâ momogât dâp miawakyengiep. Amâ uņak ire gârâmâ Anutuņe dosayene hepunmâ Yesu Kristo momoņânba mem agato mandâp hainâk golâ katmâ meyekto himbingât manman aregât pat emelâk aktâi. Dâ yengâlâk bo. Dosa nenņe hârok hepunnengiep. ¹⁴ Aregât hin agep. Mosegât den kârikņe den âiân katnenekto dosanenņe miawagep nâņgâenņe lokowaen dopņe bo tatnengimbo umatņe dondâ bâleņe miawaktâp. Umatņe are Anutuņe Yesugâlân kato aregât lâwinân kombiâ moep. Mondo ainâk den kârikņe Mosenje kulemgoepe arekņe damunnenņe agepgât âi bo agep. ¹⁵ Hain akto âmâ Yesuņe sinduk baniara hewukņe akto luâk niambi akto

luâk emet amboņe keiņe keiņe areyengât wâtyeņe mem gem âmâ keiyeņe tâņâk yânņe are tek tekņân mem miawakto anun humo yengimbo luâk âmâle herone nânğâyion. ¹⁶ Haingât luâk bikņande âmâ sot tu nem manbiâ bo ârândâņ akmap me hombaņ keiņe keiņe tatmai me wan me wan akmâ manbai me âi bo meme sopņe me delem dewunņe aregât hilâm tatmâ nânğâmai aregât dâm mem katyekberâm akbiâ âmâ den koyeņiwai. Wangât? Hingât. ¹⁷ Makmâ wârakyengimai are âmâ bunņe bo. Bunņe âmâ titnan miawakbiap. Kristone mem miawakbiap. ¹⁸ Akto luâk bikņande yengâlân togom hin dâm makyengimai “Hâkyeņe mem ge katmâ aņelo kotyene mem agatbiâ ainâk Anutune yekto huraguwiâp.” dâm hianğimai. Luâk hain aregât keiņe hin. Biwi nânğâ nânğayeņe purik âğambo kulem are ekmâ aregâlâk nânğâm bunņe dâm bâleņeâk nânğâm hanyeņande nânğâm âmâ hâkyeņaet ukenņe are memai. Hain arekņe yengâlân togom hain dâmbiâ âmâ Anutune egâlân olop katyengiep are mesokbâen dâm bo nânğâ yeņgiwei. ¹⁹ Dâ areâk bo. Yesu nengât kautnenņe manmap dâm hianğimai arekņe biwiyeņe Yesugâlân bo katmai yâk yengât denyene bo nânğâwei. Yâk âmâ ye biwiyeņe âlepņe kali are nânğâenņe bo ârândâņ aktâp dâmai aregât ye mem ge kat yekberâm akmai aregât denyene bo nânğâwei. Akto Yesu nengât kautnenņe manmap dâm kulengoân aregât keiņe hin. Nenņe yâkgât bâtņe keiņe ongâņe me hagitņe mandengât Anutune meme aknengimbo biwi konok akmâ Anutugât wâtņân kinmâ humo akmaen.

Ire bo nemben, are bo nemben, are bo nângâwei.

²⁰ Akto Yesu Kristo moep dop hainâk akmâ luâk areyengât biwiyenân den are hamianjim Yesugâlân dewatiyigât yeje luâk âmbâle dondâ arekne Yesugât hâkâne akmâ hami anmai are yengât denyene hanyeneâk akmâ hân luâk yengât den are dâm makyengimbiâ are hanâk lokombiâ bâliâp. ²¹ Hân luâk arekne hin makyengimai, “Are bo mem nejet.” dâm koyengimai. Akto, “Are bo mem ekjet” dâm makyengimai. ²² Dâ den hainare luâkneak hanyenande nângâm dâmai akto sot wan are nemiâ biwiyenân gem yânân hin gem bo akmap. Aregât akmâ den hain are bo lokom manbei. ²³ Akto yâkne yengât nângâm biwiyene wan me wan aregât akto sot bâlâk manmâ aregât hâkyene mem agatmâ yenaelâk nângâm den hain dâm makyengimai, “Hain aktenne hâknenne egâlianmaen are bo akto Anutugât den kârikne âlepne lokoenne nenekmâ âlepne dâwiap.” Hain dâm nângâmai amâ nângâm gulip komai. Den hain arekne biwi nângâ nângâyeje bo tângomap. Akto han biwiyene egâlian gogâlean are bo mem ge kato yeukne akmap aregât bo nângâwei.

3

Anutuje Yesu olop nen golâ katnenegep.

¹ Anutuje Kristo momonânba mem agalep hainâk momo dopnânba meyekto agali aregât âuren himbimân Anutugât bât bungen ain Kristo tatmap aregât han biwiyenande nângâmâk manbiâ humo akbiâp. ² Amâ hânân siâ me siâ yendâp aregât bo nângâwei. Egon siâ me siâ yendâp

aregâlâk han nângâ nângâyene katbiâ tatbiâp. ³ Akto Kristone moep ye hainâk akbiâ aregât nângâ nângâyene tâmbâne are bo agep. Aregât Anutu Kristogât akmâ manmanyene damunje akmâ kindo manmanyene yem âgâwiap. Akto bo bâliwiap. ⁴ Aregât Kristo yengât manman kârikjaet ambonjande lâuwâne miawakmâ gembo âmâ ye hainâk miawakmâ agatbiâ pagalene âlepne dondâ ain olowâk manbai.

Agak meme irakjân kinmâ tâmbâne hamianjbaen.

⁵ Hângât me hâkgât agak meme hamianmâ hâkyene damunje akmâ hengemgowe. Amâ hin. Dâp gulip agak meme me biwi helen me nângâ nângâ bâlene me egâlian bâlene are lâpiogât nângâmbiâ humo akmap hainare are hârokne damunye akbopgât hâkyene damun akmâ manbai. ⁶ Wan me wan are hârokgât âmâ Anutugât hâune kuk bâlene hain akmai yâk yengâlân miawakbiap. ⁷ Akto ye ulikjân hângei agak meme are nângâmbiâ humo akto watmâ manmini. ⁸ Dâ hinje bâlene ire amâ hamianmâ manbei. Akto kuk bo aganjgiwei. Biwiyenân kuk bo akbei. Akto bo bâlene nângâ yengim dâm mem ge katyekbei. Akto galagât hogo hogo bo akmâ manbei. ⁹ Akto den bâlene bo makyenjiwei. Hianji den bo makyenjiwei. Bo heyenjiwei. Emelâk hângât nângâ nângâne akto agak memene are hami pali. ¹⁰ Panmâ Yesugâlân dewatiyi aregât Anutu manman irakne aregât ambonje arekne biwi nângâ nângâyene âlepne anjâ lugu yengim ikinjaet dopne aknetgât meme aknengimapgât aregât bâlene keine keine hamep panmâ manbei.

11 Aregât Kristogâlân purik katmâ biwi konogâk katenje mem mendugu nenegep. Nen Yuda luâk me ye siân gâtje me Anutugât pat dâm hâk gâi nengiyi me bo gâiyengiyi me niñaelân dewatim dop ketugu yengiep me haruân gâtje me halângen gâtje me luâk kâit yengâlân gâtje me hoñ bawa me hoñ bawa bo me mându me nanlupje okotne dâm yengim mendugu yektâp yâkje hanyenjeâk akmâ âi ketugumai are Anutuje nen hârok nenekto dop konogâk akten. Akto Kristo Kembu konok yâkgâlân dewatim manmaen âmâ nengât kautnenje mandâp.

12 Akto Anutuje han kalemjaet akmâ yekmâ nângât dâtâne dosayeje bo dâm han kalemjaet akmâ olonyekmâ ikinje nanje baratje yengonlep aregât biwiyenande konogâk akmâ manmâ âmâ agak meme âlepje ire âmâ akmâ manbei. Umburuk me gegeje manmai are yekmâ okotyene nângâ yengim tân yenguwei. Akto nângâm bâli yengimbiâ âmâ biwi kau akmâ damun akyengiwei. Akto galalupyenjaet nângâm bo makmâ mem ge katyekmâ yenjaet hâkyene bo mem agatbai. Akto denyene kakñân dâmbiâ den hâuje bo makyengiwei. Akto biwiyenân tuk tuk ewuyekbiâ âmâ bo biwi aguwai. A hârok lugu akmâ manbei. 13 Akto gala konok akmâ tân aguwai. Akto den umatje yengât hutyenân miawakto ain biwi kau akmâ, “Humonenjande emelâk dosanenje pan nengiep.” dâm aregât nângâm dosayeje hepunanjiwai. 14 Akto siâ me siâ aregât kakñân han kalem are mem luguakmâ manbiâ arekne siâ me siâ are mem mendugum

kinmâ katipkombo agak meme konok ârândân akbiâp. ¹⁵ Aregât Kristo lumbe amboŋe yâkgâlâk nângâmbiâ biwiyenê sândugewiâp. Amâ ye kâmot konok akto han hâkyenê konogâk manŋetgât Anutuŋe kepilâyegepgât Anutu makmâ mepaimŋe mem agatmâ manbei. ¹⁶ Akto biwi nângâ nângâyênê gulip akto hilip aguwâigât den dâm yengiep are nângâm lokomâk manmâ biwi nângâ nângâyênê umbuŋânbak Kristogât den aregât keiŋe kepikmâ maganŋi goanŋi akmâ âmâ aregât dâm kârikŋe aganŋiwei. Akto ain âmâ mitigât kep are membai. Akto emelâk Dawidi hakunenŋe are akto luâklupŋe arekŋe Anutugât kep kulemgoyi are nângâm membei. Akto Anutugât Heakŋande biwiyenân tatmap aregât Anutu âlepŋe dâm mepaimŋe mem heronê akmâ aregât kep kenŋu membei. ¹⁷ Akto Yesuŋe ikinjaelân purik katmâ manŋetgât Anutugât dâpŋe meyengiep. Aregât Anutu mepaimŋe mem âlepŋe dâm biwi yenande nângâmaiân akto bâtyenande mem ketugumaiân ain Yesu Kotdânenŋe yâkgât nângâm biwiyenande kepeim manbei.

Luâkdâ âmbendâ nanaŋdâ yengât den.

¹⁸ Âmbâlema, yeâmâ luâklupyenê lau lokoyenŋim manbei. Agak meme hainare Humonenŋande ekto huragumap. ¹⁹ Dâ luâk yenê âmâ âmbenlupyenê damunyenê akmâ han kalem akmâ biwiyenê yâk yengâlân katbiâ ain kinbiâp. Akto den dâtŋe âmâ bo dâm makyenŋiwei. ²⁰ Dâ nanaŋ lepat ye âmâ hainâk ewe memelupyenâet wâtyenân kinmâ lau lokoyenŋiwai. Hain akbiâ Anutu Humonenŋande yekto ârândân

akbiâp. ²¹ Ewe memelupyene yeje âmâ nanan lepatlupyene biwiyene bâliwop dâm den sârek yenġum âmâ dewun yenân bo gem biwiyenân bo ewuyekbei.

Hoġ bawa yenġât den.

²² Hoġ bawa yeje humomolupyene yâk yenġât lau hârok lokom metewei. Amâ humomolup-nenġande nenekmâ kinbiâk âi mene hain bo nâġġawei. Hanâk âi memâk manbei. Akto Kembu Humonenġe yâġġât hamep akmâ biwi kau kau akmâ âi memâk manbei. ²³ Akto âi are ketugum hin dâwei, “Âi ire luâk yenġâlâk bo. Humogât ketugum manden.” hain dâm âi are hâk hilâlâm kakġân ketugum manbei. ²⁴ Hain akbai dâm areġât Humoġe pat dâm hâreyenġiep are hâuġe hâmbâi himbimân membiâ Humonenġe Kristo are Kotdânenġe humo manmapġât âi ketuguwaiân areġât nâġġâm biwiyenande kepeim hain akbai. ²⁵ Akto Anutuġe luâk âmâle âġâ âġâġe me geġeġe keiyenġe konok nâġġamap areġât bâleġe akmâ mandâiġe dosa mem areġât hâuġe hâmbâi membai.

4

Luâk kotdâ yenġât den.

¹ Luâk kotdâ yenġande hoġ bawalupyene siâ me siâ ârândânġâk akyenġiwei. Anutu Kotdâ yeje agat agatġe himbimân mandâpġât hoġ bawalupyenġaet damunyeġe akmâ tâġ tâġâk akyenġiwei.

Kembu hokboâk hokboâk ulilanġaen.

² Akto Kolosai kepia ambolupġe yeje kârikġe manmâ Anutu manġanmâ ulilanġmâ âmâ

biwinenŋe golâ agâkdâm manmâ mepaimŋe manbei. ³ Hain akmâ nengât ulilaŋbai. Nenne luâk âmbâle yânŋân manmai are Kristogât keiŋe dâm makyenŋinetgât Anutuŋe dâp menengiâkgât dâm ulilaŋbei. Den are dâm miawakmâ makyenŋireân den are hâkânŋ akmâ aregât lope kâlegen katnekiâ tatman ⁴ aregât ulilaŋmâ tân nugumbiâ âmâ Kristogât den tikŋe are makmâ miawakyeŋgire ârândânŋ akto hârokŋe nânŋâwai.

⁵ Anutugât den bonânŋâmai yâk olop peniangim kinmâ siâ me siâ akberâm ekmâ nânŋâm heŋgemgowe. Hain akmâ âi meme sopŋe bo hilipkowe. ⁶ Akto denyenŋe are kâtembe pulimbiâ ukenŋe akbiapgât hainare akbei. Aregât benŋe luâk bikŋande den ire me are purik gurik makyenŋiwerâm akbiâ den hâuŋe ainâk owâiŋeâk makbei.

Tikiko akto Onesimo yâk yetgât den.

⁷ Nunaet den pat amâ Tikikoŋe makyenŋiwiap yâk âmâ gala akniŋmap akto dengât tânnugumbo ârândânŋ akmap akto Kembangât hoŋ bawa manmap. ⁸ Yâkŋe âmâ manman nenŋaet den pat makyenŋiâk akto biwiyeŋe hionakbopgât tânyenŋuâkgât huŋgunaŋdere togoâp. Akto aregâlâk nânŋâre humo aktâp dâm huŋgunaŋdân. ⁹ Akto galanenŋe Onesimo yengât kepien gâtŋe arekŋe âi wan me wan mendo ektenŋe ârândânŋ akmap yâk olop huŋgunyektere togom iregen wan me wan miawaknengiep aregât den pat makyenŋiwiandat.

Den bâiŋe.

¹⁰ Aristako yâk olowâk Roma yengât lope kâlegen katnelekiâ mandet yâkŋe yengât akmâ gala

akyenjiâp. Akto Banabagât nepâñe Mareko yâk
 gai gala akyenjiâp. Dâ ye âmâ emelâk Marekogât
 keñe makyenjiân yâk togowiawân gala agañbei.
¹¹ Akto luâk siâ kotñe Yosua, kotñe siâ Yusto yâkñe
 yengât nâñgâ yenjiâp. Akto Anutñe damunnenñe
 akbiapgât âi tân nugumai yâk yengâlânba luâk ya
 yengondân are konok Yuda luâkñe tân nugumai.
 Hain akmâ okot kauâk akniñmai. ¹² Akto yengâlân
 gâtñe siâ kotñe Epapara in togom mandâp.
 Manmâ Yesu Kristo hoñ bawa agañmap. Arekñe
 nâñgâ yengim gala den katyenjiâp. Yâkñe
 yengât Anutu ulilanđâp. Amâ Anutñe keiyene
 nâñgâmap aregât keñe amukñânba nâñgâm
 lokom manmâ amâ aregât han lâuwâ bo akñet
 dâm aregât kârikñe ulilanmâ mandâp. ¹³ Akto
 nâñe Eparagât keñe emelâk nâñgângât yâkgât
 den pat bâlensiâ makyenjiwe. Yâk yengât akmâ
 Yesugât kâmot arekñe Laodikea akto Hierapoli
 kepiân mandâi are yengât nâñgâm tân yengum
 hâk hilâlâm kakñân mandâp. ¹⁴ Galanenñe Luka
 yâk âmâ dokta âlepñe akto luâk siâ kotñe Dema
 yâkñe den gala katyenjiwerâm aktat. ¹⁵ Akto
 nâñe Yesugât kâmot arekñe Laodikea kepiân
 mandâi akto âmbâle siâ kotñe Nimpasi yâk akto
 yâkgât emetñân menduguakmâ ain Yesugât akmâ
 mendugumai, yâk yengât nâñgâyengim herone
 akyengiman are dâm makyenjiwai. ¹⁶ Luâk âmbâle
 menduguakmâ kinbiâ âmâ kulem esenñe ire mem
 dewunyenân kinmâ oyanbiâ nâñgâmbiâ aregât
 kakñân Yesugât kâmotñe Laodikea kepiân mandâi
 are oyanmâ nâñgâwaigât katbiâ ariwiap. Akto yâk
 yengât kulengoân a hainâk are yengimbiâ oyanmâ

nângâwai. ¹⁷ Akto luâk siâ kotņe Arikipo amâ hin dâm maganbai, “Humonenņande âi makmâ giņep aregât biwigande kepeim lokom manmâ âgâmenâ bo agâk.” ¹⁸ Bâin luâk siâņe kulem esenņe ire kulemgom kindâpgât gâwu are niņdo mem kotne kulemgowe Paulo. Akto lope kâlegen mandângât nâņgât nâņgâ niņmâ Anutu ulilanbei. Anutuņe yeņgât okot akmâ damunyeņe akmâ ye olop manbiâp.

Yusugât Pat Âlep Den
The New Testament in the Timbe Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Timbe long Niugini

copyright © 1987 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Timbe

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

03f82704-6ad1-5094-a78e-e240d9f2d4f8